

32003D0004

L 78/16

DZIENNIK URZĘDOWY UNII EUROPEJSKIEJ

25.3.2003

DECYZJA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO**z dnia 20 marca 2003 r.****w sprawie nominalów, parametrów, reprodukcji, wymiany i wycofania banknotów euro****(EBC/2003/4)**

(2003/205/WE)

RADA PREZESÓW EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 106 ust. 1 oraz art. 16 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Artykuł 106 ust. 1 Traktatu oraz art. 16 Statutu przewidują, że Europejski Bank Centralny (EBC) ma wyłączne prawo do zatwierdzania emisji banknotów we Wspólnocie. Artykuły te przewidują również, że EBC oraz krajowe banki centralne mogą emitować takie banknoty. Na podstawie art. 10 rozporządzenia Rady (WE) nr 974/98 z dnia 3 maja 1998 r. w sprawie wprowadzenia euro ⁽¹⁾ EBC oraz krajowe banki centralne uczestniczących Państw Członkowskich (zwane dalej „KBC”) wprowadzają banknoty euro do obiegu.
- (2) Europejski Instytut Walutowy (EIW) przeprowadził prace przygotowawcze do produkcji i emisji banknotów euro, w szczególności w odniesieniu do wzoru banknotów euro, ułatwił rozpoznawanie i akceptację nowych nominalów i parametrów banknotów euro przez użytkowników, uwzględniając szczególne wymagania wizualne i techniczne europejskich stowarzyszeń użytkowników banknotów.
- (3) Jako następca EIW, EBC jest właścicielem praw autorskich do wzorów banknotów euro będących pierwotnie własnością EIW. EBC oraz KBC, działając w imieniu EBC, mogą zapewnić stosowanie tego prawa autorskiego w odniesieniu do reprodukcji emitowanych lub rozprowadzanych z naruszeniem tego prawa autorskiego, takich jak między innymi reprodukcje, które mogłyby mieć negatywny wpływ na pozycję banknotów euro.
- (4) Prawo EBC oraz KBC do emisji banknotów euro obejmuje kompetencję przyjęcia wszystkich koniecznych środków prawnych mających na celu ochronę integralności banknotów euro jako środka płatniczego. EBC powinien przyjmować środki mające na celu określenie minimalnego poziomu zabezpieczenia we wszystkich

uczestniczących Państwach Członkowskich w celu zapewnienia, że ogół społeczeństwa może rozróżnić oryginalne banknoty euro od reprodukcji. Dlatego konieczne jest ustanowienie wspólnych reguł, zgodnie z którymi reprodukcja euro będzie dozwolona.

- (5) Przepisy niniejszej decyzji powinny być bez uszczerbku dla stosowania prawa karnego, w szczególności dotyczącego fałszerstw.
- (6) Reprodukcje banknotów euro w formie elektronicznej powinny być uznawane za zgodne z prawem, jeżeli ich producent przyjmie właściwe środki techniczne uniemożliwiające wykonanie wydruków, które ogół społeczeństwa mógłby mylnie przyjąć za oryginalne banknoty euro.
- (7) Kompetencja do przyjmowania środków w celu ochrony integralności banknotów euro jako środka płatniczego obejmuje kompetencję przyjęcia wspólnego systemu, na mocy którego KBC są przygotowane do wymiany zniszczonych lub uszkodzonych banknotów euro. Na mocy tego systemu wyznaczone są pewne kategorie banknotów euro, które powinny zostać zatrzymane przez KBC w przypadku przedstawienia ich do wymiany.
- (8) Część pierwotnego banknotu euro do okazania, aby banknot kwalifikował się do wymiany, podlega minimalnym wymogom dotyczącym wymiarów. Wymiary te powinny być wyrażone procentowo w stosunku do powierzchni pierwotnego banknotu euro zanim został on zniszczony lub uszkodzony, w celu zapobieżenia zniekształceniom wymiarów, na przykład w sytuacjach, kiedy banknot euro został zniszczony lub uszkodzony z powodu skurczenia.
- (9) W celu wspierania właściwej obsługi urzędów zabezpieczających przed kradzieżą ze strony wszystkich osób zawodowo zajmujących się obrotem banknotami właściwe jest, aby w przypadku gdy osoby te wnioskuje do KBC o wymianę banknotów euro, które zostały zniszczone lub uszkodzone poprzez użytkowanie urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą, KBC pobierały opłatę od tych osób jako wynagrodzenie za badanie przeprowadzone w odniesieniu do wymiany tych banknotów euro.

⁽¹⁾ Dz.U. L 139 z 11.5.1998, str. 1.

- (10) Opłata ta nie jest pobierana, jeżeli zniszczenie lub uszkodzenie jest wynikiem usiłowania rabunku lub kradzieży lub samego rabunku lub kradzieży oraz, w celu uniknięcia nieznacznych opłat, pobierana jest ona, jeżeli przedstawiana jest do wymiany minimalna liczba banknotów.
- (11) Banknoty euro, które zostały zniszczone lub uszkodzone hurtem z powodu użycia urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą, powinny być przedstawiane do wymiany w plikach składających się z minimalnej liczby banknotów euro.
- (12) Wyłączne prawo EBC do zatwierdzania emisji banknotów euro we Wspólnocie obejmuje kompetencję wycofywania banknotów euro oraz do ustanawiania wspólnego systemu, na mocy którego EBC oraz KBC mogą dokonywać takiego wycofania.
- (13) Dla przejrzystości i pewności prawnej właściwe jest skodyfikowanie decyzji EBC/2001/7 z dnia 30 sierpnia 2001 r. w sprawie nominalów, parametrów, reprodukcji, wymiany i wycofania banknotów euro ⁽¹⁾, zmienionej decyzją EBC/2001/14 ⁽²⁾ i zwiększenie przejrzystości zadań EBC oraz KBC w odniesieniu do zasad reprodukcji, wymiany i wycofania banknotów euro,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Nominały i parametry

1. Pierwsza seria banknotów euro obejmuje siedem nominalów w zakresie od 5 euro do 500 euro, przedstawiających motyw „Epoki i style Europy”, o następujących parametrach podstawowych.

Wartość nominalna (EUR)	Wymiary	Kolor dominujący	Wzór
5	120 × 62 mm	Szary	Klasyczny
10	127 × 67 mm	Czerwony	Romański
20	133 × 72 mm	Niebieski	Gotycki
50	140 × 77 mm	Pomarańczowy	Renesansowy
100	147 × 82 mm	Zielony	Barok i rokoko
200	153 × 82 mm	Żółto-brązowy	Architektura żelaza i szkła
500	160 × 82 mm	Purpurowy	Współczesna architektura XX wieku

⁽¹⁾ Dz.U. L 233 z 31.8.2001, str. 55.

⁽²⁾ Dz.U. L 5 z 9.1.2002, str. 26.

2. Siedem nominalów w serii banknotów euro przedstawia bramy i okna na stronie przedniej oraz mosty na stronie odwrotnej. Wszystkie siedem nominalów jest typowych dla różnych europejskich okresów artystycznych opisanych powyżej. Inne elementy wyglądu obejmują: symbol Unii Europejskiej, nazwę waluty w alfabecie łacińskim i greckim, odmiany inicjałów EBC w poszczególnych językach urzędowych, symbol ©, który wskazuje, że prawo autorskie należy do EBC, oraz podpis prezesa EBC.

Artykuł 2

Zasady reprodukcji banknotów euro

1. „Reprodukcja” oznacza każdy wizerunek materialny lub niematerialny, który wykorzystuje całość lub część banknotu euro, jak określono w art. 1 lub części elementów jego wyglądu, takie jak między innymi kolor, wymiary oraz wykorzystanie liter lub symboli, który to wizerunek może przypominać lub dawać ogólne wrażenie banknotu euro, niezależnie od:

- rozmiaru wizerunku; lub
- materiału/materiałów lub techniki/technik wykorzystanych do jego produkcji; lub
- tego, czy elementy lub ilustracje, które nie pochodzą z banknotów, zostały dodane do obrazu; lub
- tego, czy wygląd banknotu euro, taki jak litery lub symbole, został zmieniony.

2. Reprodukcje, które ogół społeczeństwa może mylnie przyjąć za oryginalne banknoty euro, uważa się za niezgodne z prawem.

3. Reprodukcje spełniające następujące kryteria uważa się za zgodne z prawem, ponieważ nie istnieje ryzyko, że ogół społeczeństwa może mylnie przyjąć je za oryginalne banknoty euro:

- jednostronne reprodukcje banknotu euro, jak określono w art. 1, pod warunkiem że wymiary reprodukcji wynoszą co najmniej 125 % zarówno długości, jak i szerokości lub co najwyżej 75 % zarówno długości, jak i szerokości odpowiedniego banknotu euro, jak określono w art. 1; lub
- dwustronne reprodukcje banknotu euro, jak określono w art. 1, pod warunkiem że wymiary reprodukcji wynoszą co najmniej 200 % zarówno długości, jak i szerokości lub co najwyżej 50 % zarówno długości i szerokości odpowiedniego banknotu euro, jak określono w art. 1; lub
- reprodukcje pojedynczych elementów wzoru banknotu euro, jak określono w art. 1, pod warunkiem że taki element wyglądu nie jest przedstawiony na tle przypominającym banknot; lub
- jednostronne reprodukcje przedstawiające część strony przedniej lub strony odwrotnej banknotu euro, pod warunkiem że taka część jest mniejsza niż jedna trzecia pierwotnej strony przedniej lub odwrotnej banknotu euro, jak określono w art. 1; lub

- e) reprodukcje wykonane z materiału wyraźnie innego niż papier, który wygląda na wyraźnie różny od materiału wykorzystywanego dla banknotów; lub
- f) reprodukcje niematerialne udostępnione elektronicznie na stronach internetowych, poprzez przewody lub bezprzewodowo lub w jakikolwiek inny sposób, który pozwala członkom ogółu na dostęp do tych niematerialnych reprodukcji w miejscu i w czasie indywidualnie przez nich wybranych, pod warunkiem że:
- słowo SPECIMEN jest wydrukowane przekątnie na reprodukcji czcionką Arial lub czcionką podobną do czcionki Arial. Długość słowa SPECIMEN wynosi co najmniej 75 % długości reprodukcji, a wysokość słowa SPECIMEN wynosi co najmniej 15 % szerokości reprodukcji i wykonane jest w kolorze nieprzezroczystym (nieprzejrzystym), kontrastującym z kolorem dominującym odpowiedniego banknotu euro, jak określono w art. 1, oraz
 - rozdzielczość reprodukcji elektronicznej w jej rozmiarze pierwotnym nie przekracza 72 dpi (punktów na cal).
4. EBC oraz KBC po otrzymaniu pisemnego wniosku wydają potwierdzenie, że reprodukcje niespełniające kryteriów ust. 3, o ile nie mogą być mylnie przyjęte przez ogół społeczeństwa za oryginalny banknot euro, jak określono w art. 1, są również zgodne z prawem. Jeżeli reprodukcja jest produkowana na terytorium tylko jednego uczestniczącego Państwa Członkowskiego, wyżej wspomniane wnioski adresowane są do KBC tego Państwa Członkowskiego. We wszystkich innych przypadkach takie wnioski adresowane są do EBC.
5. Zasady reprodukcji banknotów euro mają również zastosowanie do banknotów euro, które zostały wycofane lub straciły swój status legalnego środka płatniczego na mocy niniejszej decyzji.

Artykuł 3

Wymiana zniszczonych lub uszkodzonych banknotów euro

1. KBC, na wniosek oraz na warunkach określonych w ust. 2, wymienia zniszczone lub uszkodzone oryginalne banknoty euro, będące legalnym środkiem płatniczym, w następujących przypadkach:
- a) kiedy przedstawione zostaje ponad 50 % banknotu euro; lub
 - b) kiedy przedstawione zostaje 50 % lub mniej banknotu euro, jeżeli wnioskodawca udowodni, że brakujące części zostały nieodwracalnie zniszczone.
2. Poza przepisami ust. 1 następujące warunki dodatkowe stosują się do wymiany zniszczonych lub uszkodzonych banknotów euro będących legalnym środkiem płatniczym:
- a) jeżeli istnieją wątpliwości co do prawnego tytułu wnioskodawcy do banknotów euro lub co do autentyczności banknotów euro: identyfikację zapewnia wnioskodawca;
 - b) jeżeli przedstawione są banknoty euro poplamione tuszem, skażone lub impregnowane: pisemne wyjaśnienie dotyczące rodzaju plam, skażenia lub impregnacji dostarcza wnioskodawca;

- c) jeżeli banknoty euro zostały odbarwione przez aktywowane urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą i są przedstawione przez osoby zawodowo zajmujące się obrotem banknotami, jak określono w art. 6 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1338/2001 z dnia 28 czerwca 2001 r. ustanawiającego środki niezbędne dla ochrony euro przed fałszowaniem⁽¹⁾: oświadczenie na piśmie dotyczące powodu i charakteru neutralizacji dostarczają osoby zawodowo zajmujące się obrotem banknotami;
- d) jeżeli banknoty euro zostały zniszczone lub uszkodzone hurtem z powodu użycia urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą: przedstawiane są w plikach po 100 banknotów euro, pod warunkiem że liczba przedstawionych banknotów euro jest wystarczająca do ułożenia takich plików.

3. Bez względu na powyższe:

- a) Jeżeli KBC wiedzą lub mają wystarczające powody, by uważać, że banknoty euro zostały celowo zniszczone lub uszkodzone, odmawiają wymiany i zatrzymują banknoty euro, w celu uniknięcia powrotu takich banknotów euro do obiegu lub w celu zapobiegania przedstawieniu ich do wymiany przez wnioskodawcę w innym KBC. Jednakże KBC wymienia zniszczone lub uszkodzone banknoty euro, jeżeli wiedzą lub mają wystarczające powody, aby uważać, że wnioskodawcy działają w dobrej wierze lub jeżeli wnioskodawcy mogą udowodnić, że działają w dobrej wierze. Banknoty euro, które są zniszczone lub uszkodzone w niewielkim stopniu, np. mają adnotacje, liczby lub krótkie zdania, z zasady nie będą uważane za banknoty euro celowo zniszczone lub uszkodzone; oraz
- b) Jeżeli KBC wiedzą lub mają wystarczające powody, aby uważać, że zostało popełnione przestępstwo, odmawiają wymiany zniszczonych lub uszkodzonych banknotów euro i zatrzymują je, za potwierdzeniem odbioru, jako dowód do przedstawienia właściwym organom w celu wszczęcia lub poparcia toczącego się dochodzenia w sprawie karnej. O ile właściwe organy nie zdecydują inaczej, banknoty euro są zwracane wnioskodawcy po zakończeniu dochodzenia i z tą chwilą kwalifikowane są do wymiany.

Artykuł 4

Ustanowienie opłaty za wymianę zniszczonych lub uszkodzonych banknotów euro

1. KBC pobierają opłatę od osób zawodowo zajmujących się obrotem banknotami, kiedy wnoszą one, zgodnie z art. 3, o wymianę banknotów euro będących legalnym środkiem płatniczym, które zostały zniszczone lub uszkodzone przez użytkowanie urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą.
2. Opłata wynosi 10 centów za jeden zniszczony lub uszkodzony banknot euro.
3. Opłata pobierana jest wyłącznie gdy wymienianych jest co najmniej 100 zniszczonych lub uszkodzonych banknotów euro. Opłata jest pobierana za wszystkie wymienione banknoty euro.

⁽¹⁾ Dz.U. L 181 z 4.7.2001, str. 6.

4. Nie jest pobierana żadna opłata, jeżeli banknoty euro zostały zniszczone lub uszkodzone w związku z usiłowaniami rabunku lub kradzieży lub rzeczywistym rabunkiem lub kradzieżą.

Artykuł 5

Wycofanie banknotów euro

Wycofanie typu lub serii banknotów euro reguluje decyzja Rady Prezesów opublikowana do ogólnej wiadomości w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i innych mediach. Niniejsza decyzja obejmuje, jako minimum, następujące punkty:

- typ lub serię banknotów euro, które mają być wycofane z obiegu, oraz
- czas trwania okresu wymiany, oraz
- datę, z którą typ lub seria banknotów euro traci swój status legalnego środka płatniczego, oraz

- sposób postępowania z banknotami euro przedstawionymi po upływie okresu wycofania i/lub po utracie statusu legalnego środka płatniczego.

Artykuł 6

Przepisy końcowe

1. Decyzje EBC/2001/7 oraz EBC/2001/14 tracą moc.
2. Odwołania do decyzji EBC/1998/6 ⁽¹⁾, EBC/1999/2 ⁽²⁾, EBC/2001/7 oraz EBC/2001/14 rozumiane są jako odwołania do niniejszej decyzji.
3. Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem, dnia 20 marca 2003 r.

Willem F. DUISENBERG
Prezes EBC

⁽¹⁾ Decyzja EBC/1998/6 z dnia 7 lipca 1998 r. w sprawie nominałów, parametrów, reprodukcji, wymiany i wycofania banknotów euro, Dz.U. L 8 z 14.1.1999, str. 36.

⁽²⁾ Decyzja EBC/1999/2 z dnia 26 sierpnia 1999 r. zmieniająca decyzję EBC/1998/6 z dnia 7 lipca 1998 r. w sprawie nominałów, parametrów, reprodukcji, wymiany i wycofania banknotów euro, Dz.U. L 258 z 5.10.1999, str. 29.